

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

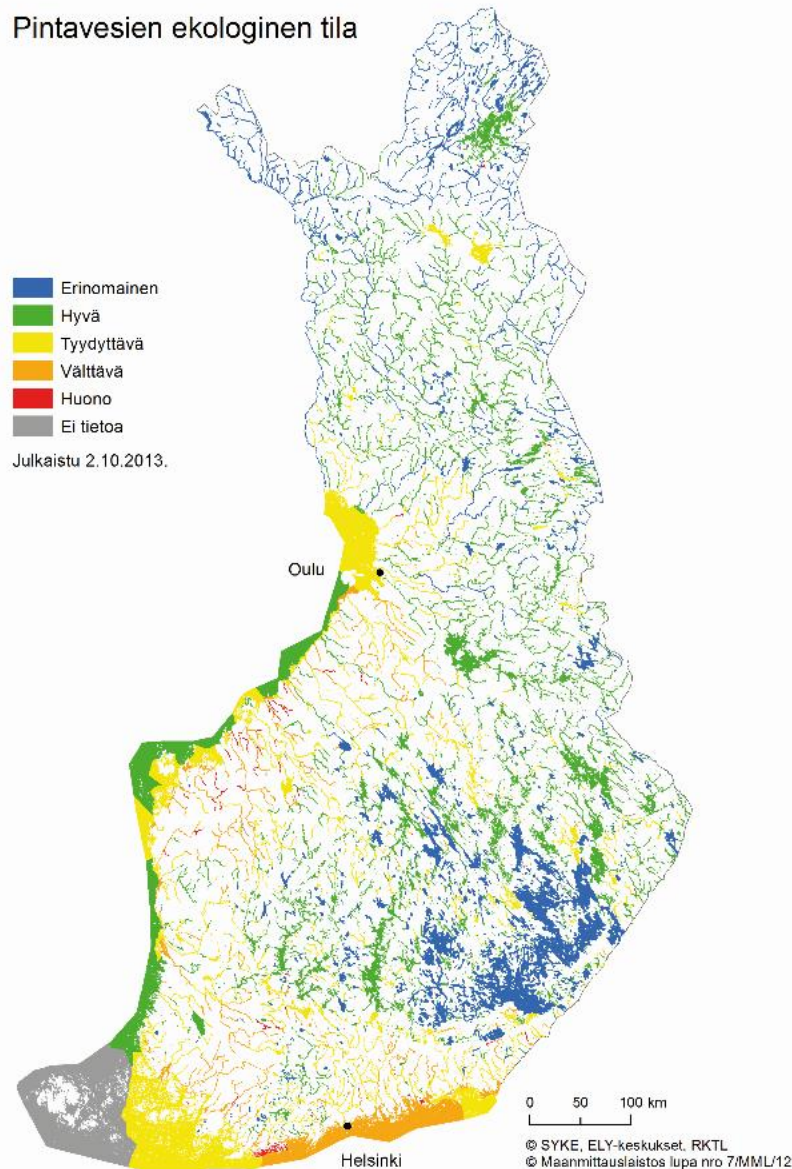
Puruvesi-seminaari 26.7.2014

Vastuunjako ja yhteistoiminnan
järjestelyt vesiensuojelussa

Ylijohtaja Pekka Häkkinen
Etelä-Savon ELY-keskus

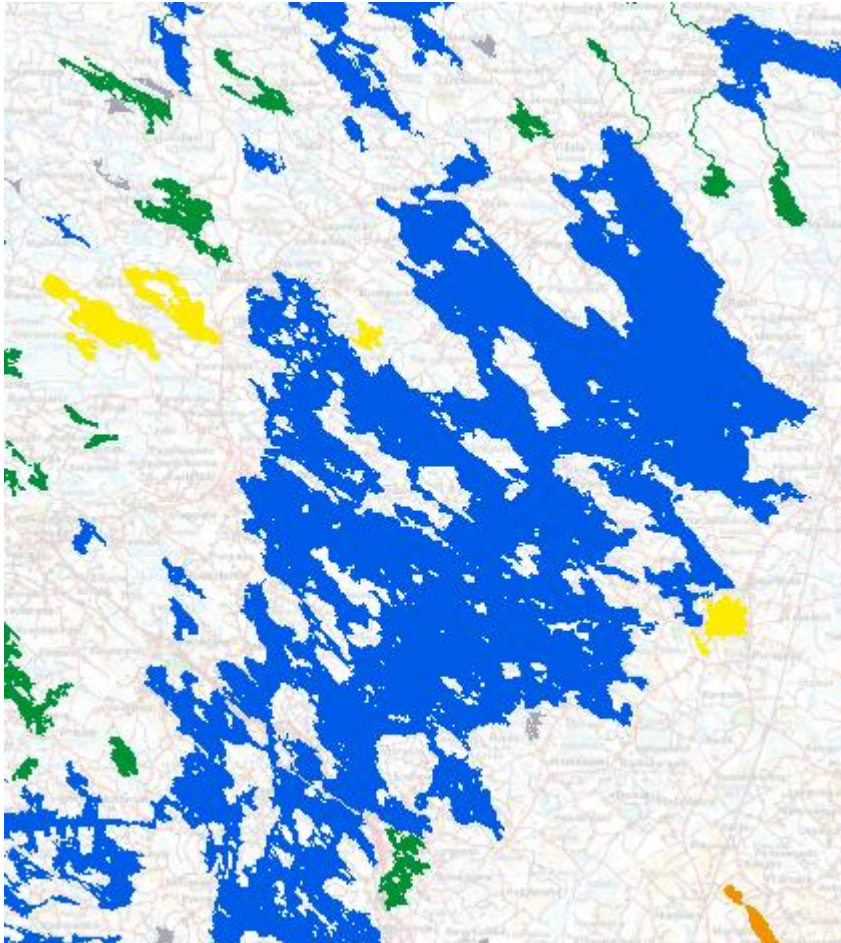
Pintavesien ekologinen tila

Suomen pintavesien ekologinen tilaluokitus julkaistiin 2.10.2013.

Edellinen luokitus on vuodelta 2008.

Vesienhoidon tavoitteena on, että kaikissa vesimuodostumissa saavutetaan hyvä ekologinen tila

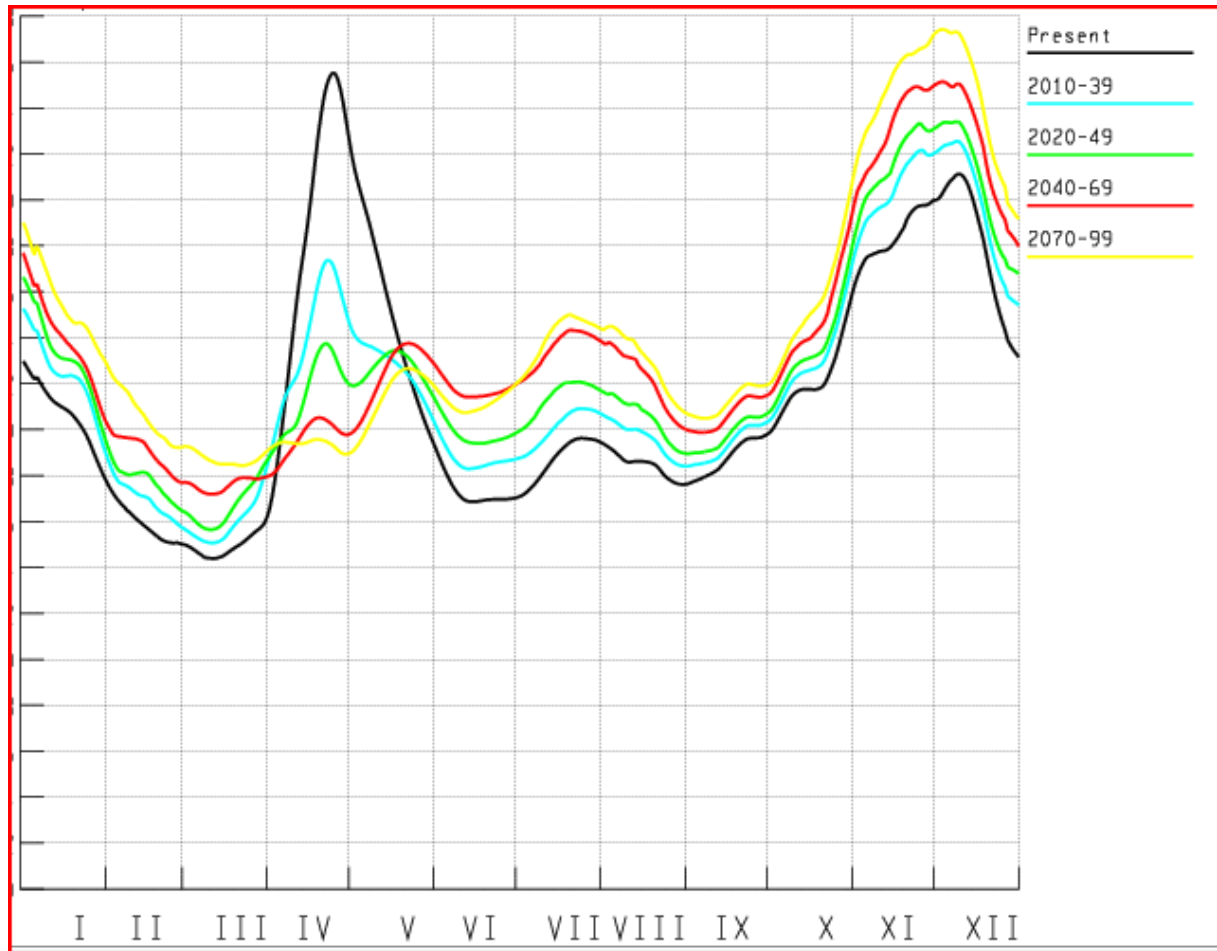
Puruveden pääallas on erinomaisessa tilassa

Valuma-alueen pienissä järvissä ja suljetuissa lahdissa tilanne on oleellisesti huonompi

Valuma-alueilta vesistöön joutuva kuormitus lisääntyy ilmastonmuutoksen seurauksena.

Natura luontoarvojen ja erinomaisen tilan säilyttäminen tarvitsevat aktiivista vesienhoitoa.

Fosforipitoisuus

Vesien kunnostuksen visio

Vesienhoitosuunnitelmissa mainittuja kunnostuksia toteutetaan monitavoitteisesti niin, että joissa, järvissä ja rannikkovesissä saavutetaan hyvä ekologinen ja kemiallinen tila, parannetaan vesien käytettävyyttä sekä tuetaan luonnon monimuotoisuutta.

Kunnostuksissa otetaan huomioon kuormituksen vähentämiseen ja riskien hallintaan valuma-alueella tarvittavat toimet. Kunnostusten määrä, laatu ja vaikuttavuus paranevat.

Kunnostushankkeiden toteuttajajoukko vahvistuu ja monipuolistuu. Ympäristö- ja kalataloushallinto ylläpitävät ja kehittävät osaamistaan vesien kunnostuksen osalta osana vesienhoidon suunnittelua, osallistuvat merkittävien kunnostushankkeiden toteuttamiseen sekä tarjoavat tukea ja asiantuntija-apua sitä tarvitseville.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Päähuomio vesienhoitoa tukeviin kohteisiin
Kumppanuuksia ja yhteistyötä vahvistettava
Rahoituspohjaa laajennettava
Hallinto toteuttajasta tukijaksi ja edellytysten
luojaksi

Yksi tavoite – kaksi lakia

- Kalastuslain tarkoituksena on parhaaseen käytettävissä olevaan tietoon perustuen järjestää kalavarojen ekologisesti, taloudellisesti ja sosiaalisesti kestävä käyttö ja hoito siten, että turvataan kalavarojen kestävä ja monipuolinen tuotto, kalakantojen luontainen elinkierto sekä kalavarojen ja muun vesiluonnon monimuotoisuus ja suojele.
- Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisen yleisenä tavoitteena on suojella, parantaa ja ennallistaa vesiä ja Itämeren tila heikkene ja että pintavesien ja pohjavesien tai Itämeren tila on vähintään hyvä.

Yksi tavoite – kahdet välineet

- Laadittava käyttö- ja hoitosuunnitelma, jolla turvataan alueen kalavarojen kestävä ja monipuolinen tuotto ja käyttö sekä biologinen monimuotoisuus, ja edistetään kaupallisen- sekä vapaa-ajankalastuksen toimintaedellytyksiä.
- Toimenpideohjelma laaditaan vesienhoidon ympäristötavoitteiden saavuttamiseksi ottaen huomioon tehdyt selvitykset vesien ominaispiirteistä ja ihmisen aiheuttamista vaikutuksista vesiin sekä vedenkäytön taloudelliset selvitykset.

Yksi omistaja – kaksi suunnitelmaa

Käyttö- ja hoitosuunnitelman on sisällettävä:

- 1) perustiedot vesialueiden ja kalakantojen tilasta;
- 2) suunnitelma kalastuksen kehittämis- ja edistämistoimenpiteiksi ja näitä koskeva tavoitetila;
- 3) suunnitelma kalakantojen hoitotoimenpiteiksi mukaan lukien ehdotus vaelluskalojen elinkierron turvaamiseksi sekä muut biologisen monimuotoisuuden turvaamiseksi tarpeelliset toimenpiteet;
- 4) ehdotukset tarvittaviksi kalastuksen alueellisiksi säätelytoimenpiteiksi ja kalastonhoitomaksuista kertyneiden omistajakorvausten jakamiseksi;
- 5) kalataloudellisesti merkittävien alueiden sekä kaupalliseen kalastukseen ja kalastusmatkailutarkoituksen hyvin soveltuvien alueiden määrittely sekä kullakin kaupalliseen kalastukseen hyvin soveltuvalla alueella kaupalliseen kalastukseen soveltuvien pyydysten määrittely;
- 6) suunnitelma kalastustietojen seurannan ja kalastuksenvalvonnan järjestämiseksi.

Toimenpideohjelmassa on esitettävä:

- 1) vesienhoidon perustoimenpiteet, kuten vesiä ja ympäristönsuojelua koskevan lainsäädännön vaatimukset;
- 2) vesienhoidon täydentävät toimenpiteet, kuten muut hallinnolliset ja taloudelliset keinot, sopimukset, vesistön kunnostus sekä koulutus- ja tutkimushankkeet;
- 3) toimenpiteet poikkeuksellisten tilanteiden varalle;
- 4) vaihtoehtoisten toimenpiteiden yhdistelmät;
- 5) yhteenveto tulvariskien hallinnasta annetun lain mukaisissa tulvariskien hallintasuunnitelmissa esitetyistä toimenpideohjelmassa tarkoitettua aluetta koskevista toimenpiteistä sekä selvitys niiden vaikutuksista vesienhoidon ympäristötavoitteisiin.

Perustiedot

- Alueen rajaus ja osa-alueet
- Vesialueiden omistus
- Perustiedot kalakantojen tilasta
- Perustiedot vesialueiden ekologisesta tilasta
- Kalastus
- Vesistön muu käyttö

Tavoitetila

- Kalastuksen tavoitetila
  - Saaliit
  - Mahdolliset ongelmat
- Kalakantojen hoidon tavoitteet
  - Kalakantojen kestävyys
  - Kalojen luontainen lisääntyminen ja istutukset
- Vesien ekologista tilaa koskevat tavoitteet
  - Tilatavoitteet osa-alueittain
  - Kuormituksen vähentäminen
  - Mahdolliset vesiensuojeluongelmat
- Vesien kemiallista tilaa koskevat tavoitteet
- Valvontaa, seuranta ja hallintoa koskevat tavoitteet

Toimenpiteet 1/2

- Kalastuksen kehittäminen ja edistäminen
  - Elinkeinokalastus
  - Ammattikalastus
  - Vapaa-ajan kalastus
  - Tiedottaminen ja kartat
  - Satamat, veneluiskat, retkisatamat
- Kaupalliseen kalastukseen soveltuvien alueiden määrittely
- Kalastusmatkailutarkoitukseen soveltuvat alueet
- Kalakantojen hoitaminen
  - Istutukset
  - Kutualustojen hoitaminen

Toimenpiteet 2/2

- Vaelluskalojen elinkierron turvaaminen
  - Vaelluskalavesistöt, tärkeät lisääntymis-, vaellus- ja syönnöslauheet
  - Nousuesteet
  - Virtavesikunnostukset
- Biologisen monimuotoisuuden turvaaminen
- Vesialueiden kunnostaminen
  - Hoitokalastus
  - Vesikasvien vähentäminen
  - Hapetus ja ilmastus
  - Ruoppaukset

Säätely ja rajoitukset

- Kalastuksen alueellinen säätely
- Soveltuvien pyydysten määrittely
- Kalataloudellisesti arvokkaiden alueiden määrittely
- Vesiin kohdistuvan kuormituksen vähentäminen
  - Vaatimukset (esim. lupakäsittelyt)
  - Suositukset (vapaaehtoiset toimet)
  - Vaikutukset muihin ohjelmiin

Valvonta, seuranta ja hallinto

- Kalastustietojen seuranta
- Kalastuksen valvonnan järjestäminen
- Vesien tilan seuranta
- Hallinnon ja yhteistyön toimenpiteet
- Toimenpiteiden kustannukset ja rahoitus

